

# Literatuur

prof. mr. R. Barents

## Ondememingsrecht, 2e druk

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
1.124 p. € 80  
ISBN 90 130 1044 X

mr. M.F.A. Evers

## Huurrecht bedrijfsruimten

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
288 p. € 55  
ISBN 90 2684 145 0

J.K.M. Gevers e.a.

## Bescherming tegen genetische discriminatie

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
151 p. € 19,75  
ISBN 90 675 0042 9

mr. J.W. van de Gronden

## Zorg tussen lidstaat en interne markt

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
148 p. € 29,95  
ISBN 90 130 1249 3

Jhr. mr. J.L.R.A. Huydecoper e.a.

## Civiele Conclusies 2003

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
428 p. € 45  
ISBN 90 130 1120 9

dr. W.M.A. Kalkman

## De overeenkomst van levensverzekering

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
484 p. € 55  
ISBN 90 130 1107 1

prof. dr. P.J. van Koppen

## Verankerung van rechtspraak

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
92 p. € 16,75  
ISBN 90 130 1273 6

prof. dr. H.C.J. van Marle

## Tussen wet en wetmatigheid

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
52 p. € 14,50  
ISBBN 90 130 1274 4

prof. mr. drs. F.C.M.A. Michiels e.a.

## Staats- en bestuursrecht, 2e druk

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
508 p. € 37,50  
ISBN 90 130 0972 7

prof. mr. J.H. Nieuwenhuis e.a.

## Tekst & Commentaar Vermogensrecht, 3e druk

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
2.336 p. € 180  
ISBN 90 130 0536 5

prof. mr. F.M. Noordam

## Hoofdzaken socialezekerheidsrecht, 3e druk

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
144 p. € 17,50  
ISBN 90 130 1172 1

mr. L. Reurich e.a.

## Coherente Instrumenten in het contractenrecht

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
156 p. € 30  
ISBN 90 130 0924 7

mr. R.P.J. Ribbert

## Mediarecht

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
436 p. € 44,95  
ISBN 90 268 4150 7

prof. mr. R.J.N. Schlössels

## Belangenhebbende Awb

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
168 p. € 32,95  
ISBN 90 130 1068 7

mw. Mr. Y van Setten

## Toezicht en handhaving

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
108 p. € 29,50  
ISBN 90 130 1111 X

mr. A. Stege

## De CAO en het regelingsbereik van de sociale partners

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
620 p. € 49,50  
ISBN 90 268 4125 6

prof. mr. L. Strikwerda

## De overeenkomst in het IPR, 2e druk

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
144 p. € 37,50  
ISBN 90 130 1010 5

drs. T.B. Sijtema

## Wet werk en bijstand

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
136 p.e 32  
ISBN 90 130 1193 4

prof. dr. W.J.M. Voermans

## De Nederlandse Grondwet en de Europese Unie

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
140 p. € 26,50  
ISBN 90 130 1238 8

prof. mr. B. Wessels

## Koop: Algemeen, 2e druk

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
128 p. € 30  
ISBN 90 130 0925 5

mr. drs. B.T.W. van der Wiel

## De rechtsverhouding tussen procespartijen

Kluwer Juridische Uitgevers Deventer 2004  
456 p. € 54  
ISBN 90 1301 023 7

# Uitspraken geschillencommissie



**GESCHILLENCOMMISSIE  
ADVOCATUUR**

## BINDEND ADVIES GESCHILLENCOMMISSIE ADVOCATUUR

**11 DECEMBER 2003**

(mrs. Schirmeister, Thunnissen en Barge-Coebergh)

*Door niet zorg te dragen voor storting van het griffierecht is de cliënte niet-ontvankelijk verklaard in haar hoger beroep. Bij het vaststellen van de schadevergoeding wordt rekening gehouden met een eerdere taxatie van de advocaat dat dit hoger beroep een kans van slagen van 50% had.*

### Onderwerp van het geschil

De advocaat verleent bijstand in een zaak, waarin de uitkeringsinstantie Cadans van de cliënte € 4.728,88 terugvordert. De rechtbank veroordeelt de cliënte tot terugbetaling waarna beroep wordt ingesteld bij de Centrale Raad van Beroep. De advocaat verzuimt tijdig het grif-

**De uitspraken zijn bewerkt door Germ Kemper, advocaat te Amsterdam. Bij de bewerking is de weergave van het standpunt van cliënt of advocaat over het algemeen ingekort; hier en daar zijn details weggelaten.**

fierrecht te voldoen waarna de cliënte niet-ontvankelijk wordt verklaard. De cliënte vordert een schadevergoeding, bestaande uit € 3.154,96 vergeefs gemaakte advocatenkosten en € 4.728,88 zoals dat moet worden terugbetaald aan Cadans.

### Beoordeling van het geschil

De commissie stelt vast dat de vordering van de cliënte twee verschillende grondslagen heeft. De cliënte baseert haar vordering niet alleen op de gemiste kans op (volledig) succes in hoger beroep maar ook op de vraag of zij de nota van de advocaat integraal verschuldigd is nu de kans op succes haar als gevolg van de gemaakte fout is ontnomen.

De commissie stelt vervolgens vast dat partijen uitsluitend twisten over de door de advocaat te betalen schadevergoeding.

Ten aanzien van de verschuldigdheid van de nota is de commissie van oordeel dat in elk geval de uren die de advocaat aan de hogerberoep-procedure heeft besteed – volgens eigen opgave ter zitting 3,1 uur – op het totaal in mindering dienen te worden gebracht. Verder is de commissie van oordeel dat de beroepsfout tevens gevolgen dient te hebben voor de in rekening gebrachte kosten in eerste aanleg. De commissie laat daarbij ook meewegen dat de advocaat bij de afhandeling van de terechte klacht allesbehalve voortvarend te werk is gegaan.

De commissie is op grond van vorenstaande overwegingen van oordeel dat een vermindering van de nota gerechtvaardigd is en stelt het bedrag dat hiermee gemoeid is naar redelijkheid en billijkheid vast op € 1.000 inclusief BTW.

Voor wat betreft de gemiste kans op een gunstig resultaat in hoger beroep is de commissie van oordeel dat hoewel vaststaat dat de cliënte wist dat zij ten minste een bedrag van f 6.000 zou moeten terugbetalen aan de uitkeringsinstantie, de advocaat zonder enige nadere toelichting de haalbaarheid van het hoger beroep op 50% heeft ingeschat. Hierdoor heeft bij de cliënte de indruk kunnen bestaan dat het genoemde percentage mede betrekking had op de totale terugvoerdere van Cadans en niet uitsluitend op het meerdere boven f 6.000. Dit leidt er mede toe dat de commissie van oordeel is dat de waarde van de gemiste kans naar redelijkheid en billijkheid dient te worden gesteld op € 1.500.

Op grond van het vorenstaande is de commissie dan ook van oordeel dat de klacht van de cliënte gegrond is en als volgt dient te worden beslist.

## Beslissing

De commissie vermindert de nota van de advocaat met een bedrag van € 1.000 (inclusief BTW), welk bedrag door de advocaat aan de cliënte dient te worden terugbetaald. Bij wege van schadevergoeding dient de advocaat aan de cliënte een vergoeding van € 1.500 te betalen.

Betaling van het totaal verschuldigde bedrag ad € 2.500 dient plaats te vinden binnen een maand na de verzenddatum van dit bindend advies. Indien betaling niet tijdig plaatsvindt, betaalt de advocaat bovendien de wettelijke rente over dit bedrag vanaf de verzenddatum van het bindend advies.

De advocaat dient overeenkomstig het reglement van de commissie een bedrag van € 90 aan de cliënte te vergoeden ter zake van het klachtengeld.

Overeenkomstig het reglement van de commissie is de advocaat aan de commissie als bijdrage in de behandelingskosten van het geschil een bedrag van € 115 verschuldigd.

De commissie wijst het meer of anders verlangde af.

## Noot

De juridische wetenschap is geen exacte wetenschap. Elke advocaat aan wie gevraagd wordt om een slagingskans te noemen, zou zich met een beroep op deze gedachte aan een antwoord moeten kunnen onttrekken, maar in de praktijk lukt dat maar zelden. Het percentage van vijftig is dan natuurlijk correct: men kan winnen óf verliezen maar dat weet de cliënt zelf ook wel en daar vraagt hij dus niet naar. Kennelijk had de advocaat in deze kwestie, bij zijn schatting dat er een fifty-fifty-kans op succes was, meer op het oog dan dat er twee smaken, winst en verlies, in voorraad waren en dat er ook inhoudelijke overwegingen meetellen. Aldus was de Geschillencommissie ontslagen van de verplichting om als pseudo-Centrale Raad van Beroep het geschil over te doen en, na de kans van slagen vast te hebben gesteld het aldus gevonden percentage los te laten op de maximale schadevergoeding. Jammer was het daarbij voor de advocaat dat hij, bij het op schrift zetten van zijn taxatie, onvermeld had gelaten dat het zowel voor hem als voor zijn cliënte duidelijk was dat in elk geval een bedrag van f 6.000 zou moeten worden terugbetaald en het percentage alleen op het meerdere betrekking had. Op basis van die onvoldoende geclausuleerde taxatie kwam een schadevergoeding van € 1.500 uit de bus. Aan de Geschillencommissie mag het niet euvel worden geduid dat zij, in het licht van deze vorm van geschilbeslissing, niet tot achter de komma nauwkeurig haar beslissing verantwoordt. Er valt in elk geval een aansporing aan advocaten in te lezen om adviezen zorgvuldig te formuleren.

De advocaat diende ook nog zijn declaratie met € 1.000 te vermindere. Dat hij de uren besteed aan het mislukte hoger beroep niet in rekening mocht brengen is logisch, maar dat spreekt wat minder vanzelf als het gaat om het honorarium verbonden aan de behandeling in eerste aanleg, waarin hij zich volgens de commissie evenzeer diende te matigen. De cliënte zou die toch ook hebben moeten betalen als zij wél in haar hoger beroep was ontvangen? De verklaring zal zijn dat, bij een geslaagd hoger beroep, mogelijk ook nog een proceskostenveroordeling ten gunste van de cliënte voor wat betreft de eerste instantie zou zijn uitgesproken.

GJK. ●

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het *Advocatenblad* zijn gepubliceerd zijn ook te vinden op [www.advocatenorde.nl](http://www.advocatenorde.nl) en *BalieNet*
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit mr. H.J.A. Knijff, mr. J.D. Loorbach, mr. I.E.M. Sutorius mr. G.J. Kemper en mr. C.H.B. Winters.

## ONNODIG GRIEVENDE UITLATINGEN

*Hof van Discipline, 25 oktober 2002, nr. 3567*

(*ms. Van Griensven, Vermeulen, Scheltema, Hooykaas en Pannekoek-Dubois*)

*Raad van Discipline Leeuwarden, 25 januari 2002*

(*ms. Van Riesen, De Goede, Van Hartingsveld, Hemmes en Rotshuizen*)

Onnodig grievende uitlatingen? Raad en hof oordelen in casu verschillend.

De advocaat heeft een grote mate van vrijheid om de belangen van zijn cliënt te behartigen op de wijze die hem passend voorkomt. Deze vrijheid vindt echter haar beperking onder meer hierin, dat de advocaat zich ten processe of elders niet hetzij mondeling hetzij schriftelijk onnodig grievend mag uitlaten over de wederpartij van zijn cliënt.

– *Advocatenwet artikel 46 (3.3.1 Grievende uitlatingen)*

– *Gedragsregel 31*

## Feiten

Werkzaamheden in een benedenwoning brengen schade toe aan de bovenwoning van klaagster. De twee eigenaren van de benedenwoning willen de schade in eigen beheer herstellen. Klaagster wenst de schade in geld te zien vergoed en zij vordert vergoeding van nog andere schade.

Mr. X treedt op als advocaat van de twee eigenaren van de benedenwoning in de procedure die dan volgt.

## Klacht

Mr. X heeft zich in een drietal brieven aan de advocaat van klaagster onnodig grievend en intimiderend jegens haar uitgelaten en hij is daarmee tijdens de klachtbehandeling door de deken doorgegaan. In het bijzonder heeft klaagster daarbij de volgende passages op het oog:

Eerste brief.

‘Het kan toch niet zijn dat uw cliënte procedeert om het procederen. Uw cliënte brengt mijn cliënten schade toe, nu zij gehinderd worden in de aan hen toekomende mogelijkheid om over te gaan tot herstel van de veroorzaakte schade.’

Tweede brief.

‘Echter, uw cliënte blokkeerde dit, al was het alleen maar door het stellen van daadwerkelijk absurde eisen, waarna cliënten maar even hebben besloten om uw cliënte een afkoelingsperiode te gunnen.

Ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat een en ander te maken heeft met het feit dat uw cliënte een relatie heeft gehad met de heer Z (één van de twee eigenaren van de benedenwoning – *bew.*).

Het kan toch niet zo zijn dat uw cliënte de volledige maanden juli

en augustus op vakantie is geweest.’

Derde brief.

‘Wat anders dan herstel in de oude toestand kan uw cliënte wensen.

Indien uw cliënte geld wenst te ontvangen, dan dient zij een staatslot te kopen.

Hoogstwaarschijnlijk heb ik namens cliënten de spijker op de kop geslagen, nu de houding van uw cliënte ongetwijfeld te maken heeft met haar (mislukte) relatie met één van mijn cliënten: vide uw reactie.

Eerder is de houding van uw cliënte klachtwaardig. Een normale afwikkeling van de schade tracht u te blokkeren. Waarom? Indien ik het dossier erop na sla blijkt het een opeenstapeling van rappellen aan het adres van u en uw cliënte te zijn. Hoe durft u te stellen dat mijn cliënten een regeling in deze schade afhouden?’

## Overwegingen van de raad

Bij de beoordeling van een klacht over het optreden van de advocaat van de tegenpartij behoort ervan te worden uitgegaan dat aan die advocaat een grote mate van vrijheid toekomt om de belangen van zijn cliënt te behartigen op de wijze die hem passend voorkomt. Deze vrijheid vindt echter haar beperking onder meer hierin, dat de advocaat zich ten processe of elders niet hetzij mondeling hetzij schriftelijk onnodig grievend mag uitlaten over de wederpartij van zijn cliënt. Aan de orde is of mr. X de grenzen van die vrijheid heeft overschreden met de door klaagster aangehaalde passages in de correspondentie van mr. X met haar advocaat. De raad is van oordeel, dat die vraag bevestigend moet worden beantwoord. De cliënten van mr. X stelden zich op het standpunt dat de schade aan het appartement in eigen beheer kon worden hersteld, terwijl klaagster zich op het standpunt stelde dat zij de schade volledig in geld vergoed wenste te zien en bovendien nog meer claims had. Mr. X heeft gesteld dat hij de brieven met de gewraakte passages heeft geschreven om de wederpartij van haar ongelijk te overtuigen en haar te bewegen de zaak in der minne te schikken. Dit stond mr. X uiteraard vrij, doch de wijze waarop hij dat doel heeft willen bereiken levert naar het oordeel van de raad een optreden op dat een behoorlijk advocaat niet betaamt.

Immers, hij heeft niet in de hitte van de strijd op een zitting, maar welbewust schriftelijk klaagster onheus bejegend en is daarmee ook na bezwaar van de zijde van klaagster doorgegaan, zowel schriftelijk als mondeling bij de deken. Met name de weerkerende verwijzing naar de verbroken relatie tussen klaagster en de heer Z – die naar het oordeel van de raad ten deze volstrekt irrelevant is – is onnodig grievend. Ook bij de mondelinge behandeling van de klacht is niet gebleken van enige terughoudendheid van mr. X met uitzondering van diens opmerking over het staatslot.

De raad verklaart de klacht gegrond en legt aan mr. X de maatregel van berisping op.

## Overwegingen van het hof

Hetgeen de raad bij de beoordeling van de klacht voorop heeft gesteld strekt ook het hof tot uitgangspunt. Anders dan de raad echter acht het hof de klacht ongegrond.

Weliswaar zijn de gewraakte passages in de desbetreffende brieven onnodig polariserend, dienden deze, zoals ook gebleken is, het daarmee beoogde doel in het geheel niet, en geven zij niet blijk van enig begrip voor de positie van klaagster als gedupeerde ten gevolge van onrechtmatig handelen van de cliënten van mr. X. Die passages zijn echter naar objectieve maatstaf niet in een zodanige mate grievend of beledigend dat mr. X daarvan tuchtrechtelijk een verwijt moet worden gemaakt.

## Volgt

Vernietiging van de beslissing van de raad en ongegrondverklaring van de klacht.

## EINDE VAN TOEVOEGING

*Raad van Discipline Leeuwarden, 20 november 2002*

*(mrs. Van Riessen, De Groot, Van Hartingsveld, Hemmes en Vogelsang)*

Wanneer eindigt de verstrekte toevoeging?

- Artikel 46 (2.4.1 Eigen belang van de advocaat)
- Gedragsregel 24

## Feiten

Mr. X heeft klaagster bijgestaan in een geschil over de verdeling van de gemeenschappelijke boedel tussen haar en haar ex-partner. Partijen hebben het geschil geregeld. De uitkomst ervan hebben zij neergelegd in een schriftelijk stuk, dat op 10 februari 1999 door hen beiden is ondertekend. De door mr. X terzake verrichte werkzaamheden zijn geschied op basis van een toevoeging.

In opdracht van klaagster heeft mr. X bij exploit van 11 mei 1999 haar ex-partner doen dagvaarden. Primair vorderde mr. X scheiding en deling zoals in het petitum nader omschreven en subsidiair scheiding en deling op een wijze als de rechtbank in goede justitie zou vermenen te behoren met veroordeling van gedaagde in de gedingkosten. Mr. X heeft zijn werkzaamheden in deze procedure als betalend advocaat verricht.

## Inhoud van de klacht en het verweer

Klaagster klaagt erover, dat mr. X in strijd met het bepaalde in de Wet op de Rechtsbijstand en/of Gedragsregels de procedure, die volgde op de schikking van 10 februari 1999, niet op basis van de verstrekte toevoeging aanhangig heeft willen maken, doch deze procedure uitsluitend als betalend advocaat heeft willen voeren. Klaagster zag zich om praktische redenen genoodzaakt ermee in te stemmen dat mr. X verder als betalend advocaat voor haar zou optreden.

Mr. X stelt dat de werkzaamheden vallend onder de betreffende toevoeging zijn geëindigd op het moment dat partijen op 10 februari 1999 een schikking hebben getroffen en deze in het bijzijn van hun

advocaten hebben ondertekend. Mr. X heeft vervolgens het dossier gesloten. De afgegeven toevoeging is per ongeluk in het dossier blijven liggen en (daardoor) niet direct na afloop van de zaak ter declaratie aan de Raad voor Rechtsbijstand aangeboden. Klaagster verzocht enkele maanden na de bereikte schikking mr. X een procedure namens haar tegen haar ex-partner aanhangig te maken. Mr. X heeft met klaagster en haar vader, die de kosten van rechtsbijstand voor zijn rekening zou nemen, afgesproken dat dit niet op toevoegingsbasis, maar betalend zou geschieden. Bij brief van 20 mei 1999 heeft mr. X deze afspraak aan klaagster bevestigd. Zij heeft deze brief voor akkoord getekend. Klaagster heeft de door mr. X in rekening gebrachte nota's zonder bezwaar voldaan.

## Overwegingen van de raad

Ter beoordeling ligt voor de vraag of de toevoeging is geëindigd met de totstandkoming van de schikking op 10 februari 1999. Mr. X stelt zich blijkens zijn verweer op het standpunt dat de werkzaamheden vallend onder de betreffende toevoeging zijn geëindigd op het moment dat partijen op 10 februari een schikking hebben getroffen. Dit bracht mee, dat de toevoeging is geëindigd en verzilverd kon worden.

Dit verweer is in strijd met hetgeen mr. X in zijn brief van 20 mei 1999 aan klaagster (ter bevestiging van de met haar gemaakte afspraak) heeft geschreven, namelijk:

'Inzake bovenvermelde kwestie heb ik met u besproken, dat nu een procedure aanhangig moet worden gemaakt tegen (uw ex-partner *bew.*), ik dit *niet* wil doen op basis van de verstrekte toevoeging, waarbij ik u tevens heb aangegeven dat u een andere advocaat kunt nemen die wel bereid is een en ander op basis van de reeds verstrekte toevoeging af te wikkelen.'

De raad leidt hieruit af dat mr. X bij het maken van de afspraak met klaagster er zelf vanuit ging dat de toevoeging nog niet was geëindigd, waarbij komt, dat ook de aard van de door mr. X als betalend advocaat gevoerde procedure – mr. X vorderde daarin geen nakoming van de tussen partijen gemaakte schikking, maar een boedelverdeling – erop wijst, dat de door mr. X verrichte werkzaamheden (nog) onder het bereik van de reeds verstrekte toevoeging vielen. Het ontgaat de raad derhalve waarom een andere advocaat wél op basis van de verstrekte toevoeging de procedure zou kunnen (moeten) voeren, zoals mr. X schrijft, terwijl voor hem deze verplichting niet zou gelden. Aldus bezien stond het naar het oordeel van de raad mr. X toen niet vrij aan klaagster mee te delen, dat hij de procedure niet op basis van de afgegeven toevoeging wilde doen, aangezien op mr. X de verplichting was blijven rusten om op basis van de afgegeven toevoeging de procedure aanhangig te maken. Mr. X mocht klaagster derhalve vervolgens ook niet voor de keuze stellen hem de procedure als betalend advocaat te laten voeren of een andere advocaat dit op basis van de verstrekte toevoeging te laten doen.

## Volgt

Verklaart de klacht gegrond, onder het opleggen van een waarschuwing.

## VALSHEID IN GESCHRIFTE

*Hof van Discipline, 22 november 2002, nr. 3613*

(*mrs. Peepkorn, Van Voorst van Beest, Pannekoek-Dubois, Creutzberg, Scheele-Mülder*)

*Raad van Discipline Amsterdam 25 maart 2002*

(*mrs. Van Bennekom, Klaver, Remme, Rigters en Romijn*)

Valsheid in geschrifte en oplichting gepleegd door een advocaat

- Artikel 46 (2.1 Wat in het algemeen niet betaamt;  
2.2 Bezwaren van de deken)
- Gedragsregel 1

### Feiten

Bij vonnis van de rechtbank is mr. X veroordeeld wegens het medeplegen van oplichting en valsheid in geschrifte meermalen gepleegd. Deze oplichting en valsheid in geschrifte betreft het (laten) opmaken van een arbeidsovereenkomst tussen het advocatenkantoor van mr. X en A, welke overeenkomst in strijd met de waarheid inhield dat A als schoonmaker in dienst zou zijn bij het advocatenkantoor van mr. X, alsmede een onjuiste loonstrook op naam van A, welke stukken aan de Vreemdelingendienst ter beschikking zijn gesteld, een en ander met het oogmerk die Vreemdelingendienst te bewegen A een vergunning tot verblijf te verstrekken.

### Bezwaren van de deken

De bezwaren houden zakelijk weergegeven in, dat mr. X in strijd met artikel 46 Advocatenwet, handelend in zijn hoedanigheid van advocaat, een vals arbeidscontract en een valse loonstrook heeft laten opmaken, waarin stond dat een zekere A bij het advocatenkantoor van mr. X werkzaam was.

### Beoordeling van de bezwaren door de raad

Door welbewust en in zijn hoedanigheid van advocaat valsheid in geschrifte en oplichting te plegen, heeft mr. X ernstig in strijd gehandeld met hetgeen een behoorlijk advocaat betaamt. Het welbewust plegen van oplichting en valsheid in geschrifte moet een advocaat buitengewoon zwaar worden aangerekend, zeker wanneer de advocaat, zoals in casu, de feiten in zijn hoedanigheid van advocaat pleegt. De raad verwijst daartoe naar het veroordelend vonnis van de rechtbank, waarin met betrekking tot de strafmaat onder meer in aanmerking is genomen dat mr. X misbruik heeft gemaakt van het vertrouwen dat de maatschappij in het algemeen in advocaten mag hebben. Mr. X heeft zich dan ook zodanig onbehoorlijk gedragen dat een deels onvoorwaardelijke, deels voorwaardelijke schorsing voor de duur als hierna vast te stellen op haar plaats is. Hoewel de ernst van de feiten een – volledig – onvoorwaardelijke schorsing rechtvaardigt, neemt de raad bij deze strafmaat in aanmerking dat sprake is van een groot tijdsverloop tussen de klachtwaardige feiten en het opleggen van de maatregel. Mr. X heeft hierdoor langere tijd moeten leven met de onzekerheid en druk die voortvloeien uit de dreiging van de onderha-

vige klachtprocedure. Anderzijds overweegt de raad dat de strafrechter bij bepaling van de strafmaat uitdrukkelijk rekening heeft gehouden met de mogelijkheid dat er nog tuchtrechtelijke maatregelen zullen volgen.

### Volgt

Verklaart de bezwaren gegrond;

- Legt aan mr. X op de maatregel van schorsing in de uitoefening van de praktijk voor de duur van vier maanden.
- Bepaalt dat de aan de mr. X opgelegde schorsing gedeeltelijk, voor de duur van drie maanden, niet ten uitvoer zal worden gelegd, tenzij de raad later anders zal oordelen op de grond dat voor het einde van de hierna vast te stellen proeftijd mr. X zich schuldig heeft gemaakt aan een in artikel 46 Advocatenwet bedoelde gedraging.
- Bepaalt dat het onvoorwaardelijk gedeelte van de aan mr. X opgelegde schorsing ingaat op de tiende dag na de dag waarop deze beslissing onherroepelijk is geworden.
- Stelt de proeftijd vast op een periode van twee jaar, ingaande op de dag dat deze beslissing onherroepelijk is geworden.

### Overwegingen hof

Het hof verenigt zich met de overwegingen van de raad, zoals deze blijken uit zijn strafmotivering. Mr. X heeft gehandeld zoals een behoorlijk advocaat niet betaamt. Zijn gedragingen hebben door de negatieve publiciteit daarover, niet slechts mr. X en zijn kantoor geschaad maar ook schade toegebracht aan het maatschappelijk vertrouwen in de advocatuur als beroepsgroep. Met de raad is het hof dan ook van oordeel dat het hier gaat om zodanig ernstig gedrag, dat niet kan worden volstaan met een volledig voorwaardelijke maatregel zoals door mr. X bepleit. De door de raad opgelegde maatregel dient in stand te blijven.

### Volgt

Bekrachtigt de beslissing van de raad.

## GROSSE VAN EEN VONNIS ONDER ZICH HOUDEN

*Hof van Discipline, 22 november 2002; nr. 3494*

(*mrs. Franssen, Beker, Sterk, Van Houtum en Mendlik*)

*Raad van Discipline 's-Hertogenbosch, 18 juni 2001*

(*mrs. Koster-Vaags, Hegeman, Martens, De Bont en Kneepkens*)

Een advocaat mag niet de grosse van een vonnis onder zich houden teneinde van zijn cliënt betaling te verkrijgen van een restantbedrag van een declaratie, welk restantbedrag in dispuut is.

- *Advocatenwet artikel 46 (1.4.3.1 Financiële verhouding; 2.2 Bezwaren van de deken)*
- *Gedragsregels 5, 8, 9, 22 en 27*

## Feiten

Mr. X trad op voor zijn cliënt A in een procedure tegen B. Tegenover zijn cliënt taxeerde mr. X zijn te verwachten honorarium op circa f 1.500. Het belang van de vordering was f 17.500. mr. X declareerde aan A in totaal circa f 12.500, waarvan uiteindelijk circa f 1.000 door A onbetaald werd gelaten.

Mr. X heeft aan A laten weten geen behoefte te hebben aan begroting van zijn declaraties en hij heeft voor het restantbedrag van f 1.000 bij de kantonrechter een civiele procedure tegen A aanhangig gemaakt.

Tevens heeft hij desgevraagd aan A en de deken geweigerd om de grosse van het vonnis aan A af te geven.

De Dekan klaagde ambtshalve en deed daarbij een beroep op Gedragsregel 8.

## Overwegingen raad

Artikel 46 van de Advocatenwet stelt als algemene norm voor de beroepsuitoefening van de advocaat dat hij zich met het oog op het aan hem toevertrouwde belang van zijn cliënt dient te onthouden van enig handelen of nalaten dat een behoorlijk advocaat niet betaamt.

In de Gedragsregels 1992 wordt deze algemene norm, voorzover hier relevant, onder meer als volgt gespecificeerd:

*(bew: volgt citaat van Gedragsregels 5, 9-3, 22, 27).*

De weigering van mr. X om de grosse aan A af te geven, is met deze normgeving en het daarbij voorop gestelde cliëntbelang geenszins verenigbaar. Mr. X heeft zijn declaraties niet ter begroting ingediend, ondanks het daartoe strekkende voorstel van de deken. Mr. X heeft A. evenmin gewezen op de in Gedragsregel 27 lid 4 geboden mogelijkheid om het restantbedrag bij de deken te deponeren totdat het declaratiegeschil is beslecht, onder gelijktijdige afgifte door mr. X van het dossier. Mr. X heeft gemeend slechts zijn eigen belang tot uitgangspunt van zijn handelen te moeten maken, voor een relatief gering restantbedrag.

Daargelaten of mr. X terecht een beroep doet op het door hem genoemde retentierecht, hetgeen de raad in de gegeven omstandigheden vooralsnog onaannemelijk acht doch voor het overige als een civielrechtelijke vraag buiten beschouwing zal laten, acht de raad het optreden van mr. X in elk geval tuchtrechtelijk laakbaar.

De raad passeert tenslotte het verweer dat A de grosse niet nodig heeft, omdat B toch geen verhaal zou bieden. Het is aan A om dat te beoordelen, niet aan mr. X. Voorzover de inschatting van mr. X overigens juist zou zijn, zou zijnerzijds des te minder bezwaar kunnen bestaan tegen afgifte van de grosse.

## Volgt

Gegronde verklaring van de klacht en oplegging van de maatregel van berisping.

## Overwegingen hof

De eerste grief keert zich tegen de wijze van toetsing door de raad van het optreden van mr. X aan de algemene norm neergelegd in artikel 46 van de Advocatenwet en onder meer gespecificeerd in de Gedragsregels 5, 9, 22 en 27.

Het betreft de algemene norm voor de beroepsuitoefening van de advocaat, dat hij zich met het oog op het aan hem toevertrouwde belang van zijn cliënt dient te onthouden van enig handelen of nalaten dat een behoorlijk advocaat niet betaamt.

De raad heeft overwogen dat het gedrag van mr. X geenszins verenigbaar is met deze algemene norm en het daarbij vooropgestelde cliëntbelang.

Daarbij is niet relevant, zoals verweerder kennelijk wil betogen, of alle individuele gedragsregels die de raad heeft aangegeven als specificatie daarvan, exact van toepassing zijn en of mr. X deze alle heeft overtreden. Relevant is dat doel en strekking van die algemene norm bij de genoemde (onderdelen van) gedragsregels het cliëntbelang vooropstellen in de situaties, waarop die gedragsregels betrekking hebben.

Nu mr. X zijn declaraties niet ter begroting heeft ingediend, ondanks het daartoe strekkende voorstel van de deken en mr. X zijn cliënt evenmin heeft gewezen op de mogelijkheid om het restantbedrag onder de deken te deponeren totdat het declaratiegeschil is beslecht, onder gelijktijdige afgifte door mr. X van het dossier, heeft mr. X onvoldoende rekening met het cliëntbelang gehouden.

Het hof onderschrijft deze zienswijze van de raad alsmede de vaststelling van de raad dat onder de omstandigheden van dit geval de weigering van mr. X om aan A de grosse af te geven geenszins met dit cliëntbelang te verenigen is.

Blijkens zijn tweede grief is mr. X van mening dat de raad zich expliciet had moeten uitlaten over de civielrechtelijke vraag of onder de gegeven omstandigheden mr. X een retentierecht toekwam, of die civielrechtelijke vraag helemaal buiten beschouwing had moeten laten. Naar het oordeel van het hof treft deze grief slechts in zoverre doel, dat een oordeel over de kans van slagen van een beroep op het bedoelde retentierecht beter geheel achterwege gelaten had kunnen worden, nu dit oordeel inderdaad aan de civiele rechter is voorbehouden.

De raad heeft deze kwestie voor zijn beslissing echter terecht uitdrukkelijk buiten beschouwing gelaten en zich geheel gericht op de tuchtrechtelijke aspecten van de gedraging van mr. X. Met de raad is het hof van oordeel dat deze tuchtrechtelijk laakbaar is.

Blijkens zijn toelichting op de derde grief meent mr. X dat de raad had moeten treden in de belangenafweging, die mr. X in casu heeft gemaakt en waarbij mr. X het belang van A marginaal oordeelde, omdat (de directie van) B geen verhaal bood.

De raad is niet getreden in een belangenafweging zoals door mr. X bedoeld. De raad behoefde dat ook niet te doen. Onder de omstandigheden van het geval en waar het bovendien gaat om de afgifte van een executoriale titel, kwam de raad niet toe aan enige belangenafweging. Het betreft hier een dermate essentieel onderdeel van het dossier, dat afgifte onder de gegeven omstandigheden op eerste verzoek dient plaats te vinden. Het antwoord op de vraag of A daarmee, gezien diens eigen uitlating, geholpen zou zijn, is niet aan mr. X.

Het hof achtte de berisping te zwaar en maakte daar een waarschuwing van, met bekrachtiging van de beslissing voor het overige. ●